

ГУСЛИ́СТИЙ Кость (Костянтин) Григорович (18. 09(01. 10). 1902, м. Олександрівськ Катеринослав. губ., нині Запоріжжя — 21. 02. 1973, Київ) — історик, етнограф. Доктор історичних наук (1963), професор (1965), член-кореспондент АН УРСР (1969). Засл. діяч н. УРСР (1968). Закін. Дніпроп. ІНО (1926). Навч. в аспірантурах Дніпроп. каф. українознавства (1928–30; кер. — *Д. Яворницький*) і Харків. НДІ історії укр. культури (1930–31; кер. — *Д. Багалій*). Працював у Інституті історії укр. культури (Харків); 1934–36 — керівник істор. сектору НДІ ім. Т. Шевченка та ст. н. с. Ін-ту історії Всеукр. асоц. марксист.-ленін. інститутів (Київ); 1936–41 — в. о. професор (1940 — завідувач кафедри історії СРСР), 1944–55 — доцент Київ. пед. інституту; одночасно 1936–45 — старший науковий співробітник, 1945–47 — зав. відділу історії феодалізму Ін-ту історії АН

УРСР; 1944–45 — директор ЦДІА УРСР; 1954–71 — заступник директора з наукової роботи та зав. відділу етнографії ІМФЕ АН УРСР. Автор досліджень, присвячених визв. боротьбі українського народу проти польс.-литов. загарбників, виникненню козацтва і селян.-козац. повстанням 17–18 ст., проблемам етніч. історії українського народу, заг. питанням етнографії. Наприкінці 40-х рр. вже видрукувана книга Г. з історії укр. культури була заборонена, оскільки 1947 рішенням ЦК КП(б)У його праці були засуджені як такі, що «написані за буржуазно-націоналіст. схемою», а 1973 (на стадії другої верстки) знищено фундаментал. монографію з проблем етногенезу українців. Один із авторів 1-го тому двотом. пр. «Історія Української РСР» (К., 1953; 1955; 1967; 1969), кер. підготовки колектив. монографії «Українці» (скорочено опубл. у кн. «Народы европейской части СССР», Москва, 1964, т. 1).

Основні праці

Визвольна боротьба українського народу проти шляхетської Польщі в другій половині XIV і в першій половині XVII ст. К., 1941; Коліївщина. К., 1947; Історико-етнічний розвиток українського народу у другій половині XVII – першій половині XIX ст. // НТЕ. 1961. № 3; Питання історії України і етнічного розвитку українського народу. К., 1963; До питання про утворення української нації. К., 1967.

Рекомендована література

1. Кость Григорович Гуслистий: Біобібліогр. покажч. К., 1972;
2. Удод О. Кость Гуслистий – історик України. К., 1998.

О. А. Удод

Бібліографічний опис:

Гуслистий Кость (Костянтин) Григорович / О. А. Удод // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24954>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).